

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE CAKOV na obdobie 2026 – 2030**

1. Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Cakov na obdobie rokov 2026 – 2030 predstavuje základný strategický dokument obce, ktorý určuje smerovanie jej rozvoja v oblasti hospodárskej, sociálnej, environmentálnej a infraštruktúrnej politiky. Dokument vytvára rámec pre plánovanie a realizáciu rozvojových aktivít obce v nasledujúcich rokoch a slúži ako podklad pre prípravu projektov financovaných z európskych, národných a regionálnych zdrojov.

PHSR vychádza z princípov udržateľného rozvoja, z potrieb obyvateľov obce, z analýzy existujúceho stavu územia a z rozvojových zámerov samosprávy. Dokument zohľadňuje špecifiká vidieckeho prostredia okresu Rimavská Sobota, rozvojové potreby marginalizovaných komunít, potrebu zvyšovania kvality života obyvateľov a vytvárania podmienok pre sociálnu súdržnosť a ekonomický rozvoj.

Spracovanie dokumentu vychádza z údajov obce, dostupných štatistických zdrojov, Komunitného plánu sociálnych služieb obce Cakov na obdobie 2025 – 2029, predchádzajúceho Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ako aj z rozvojových dokumentov Banskobystrického samosprávneho kraja a Slovenskej republiky.

Hlavným cieľom dokumentu je vytvoriť podmienky pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, rozvoj občianskej vybavenosti, podporu bývania, sociálnej inklúzie, zamestnanosti, vzdelávania, bezpečnosti a ochrany životného prostredia.

1.1 Legislatívny rámec

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Cakov bol spracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a nadväzuje na ďalšie strategické a koncepcné dokumenty na národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Dokument rešpektuje najmä:

- Program Slovensko 2021 – 2027,
- Národnú stratégiu regionálneho rozvoja Slovenskej republiky,
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja,
- Integrovanú územnú stratégiu Banskobystrického kraja,
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Cakov 2025 – 2029,
- strategické dokumenty okresu Rimavská Sobota a Mikroregiónu Dolný Gemer.

1.2 Metodika spracovania

Pri spracovaní dokumentu bola použitá kombinácia analytického a strategického prístupu. V analytickej časti boli vyhodnotené základné charakteristiky obce, demografický vývoj, sociálna situácia obyvateľov, stav technickej a občianskej infraštruktúry, ekonomické podmienky a životné prostredie.

Na základe identifikovaných potrieb bola vypracovaná SWOT analýza, definovaná vízia rozvoja obce a navrhnuté strategické priority, opatrenia a projektové zámery na obdobie rokov 2026 – 2030.

Dokument je otvoreným strategickým materiálom, ktorý môže byť v priebehu jeho platnosti aktualizovaný podľa potrieb obce, zmien legislatívy alebo nových možností financovania rozvojových projektov.

Plán Hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov bol spracovaný odborným tímom Občianskeho združenia Fundament.

2. Charakteristika obce Cakov

2.1 Poloha a prírodné podmienky

Obec Cakov sa nachádza v okrese Rimavská Sobota v Banskobystrickom samosprávnom kraji. Leží v južnej časti regiónu Gemer, v priestore Rimavskej kotliny na nive rieky Blh. Nadmorská výška územia sa pohybuje približne od 162 do 259 m n. m., pričom stred obce sa nachádza vo výške približne 167 m n. m.

Katastrálne územie obce má prevažne rovinný charakter s priaznivými podmienkami pre poľnohospodársku výrobu. Územie tvorí najmä poľnohospodárska pôda, ktorá predstavuje významný potenciál pre rozvoj poľnohospodárstva, pestovania plodín a vytvárania pracovných príležitostí v agrosektore.

Obec sa nachádza v dostupnej vzdialenosti od okresného mesta Rimavská Sobota, ktoré zabezpečuje pre obyvateľov vyššiu občiansku vybavenosť, zdravotnícke služby, stredné školstvo a pracovné príležitosti. Poloha obce zároveň vytvára predpoklady pre rozvoj spolupráce medzi obcami a zapájanie sa do regionálnych rozvojových aktivít.

Prírodné prostredie obce je charakteristické vidieckym krajinným rázom s prevahou poľnohospodársky využívanej krajiny. Významným prvkom územia sú priaznivé podmienky pre rozvoj zelenej infraštruktúry, environmentálnych opatrení a adaptačných opatrení na zmenu klímy.

2.2 História obce

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1395. Obec však vznikla pravdepodobne už v priebehu 13. storočia. Počas svojej histórie niesla viacero názvov, pričom jej historický vývoj bol úzko spojený s vývojom regiónu Gemer.

Od 14. storočia patrila obec významným šľachtickým rodom a neskôr bola súčasťou Muránskeho panstva. V priebehu svojej histórie bola viackrát postihnutá vojenskými konfliktmi a nájazdmi. Napriek tomu si zachovala svoj vidiecky charakter založený najmä na poľnohospodárskej výrobe.

Po druhej

svetovej vojne sa obec rozvíjala predovšetkým prostredníctvom poľnohospodárskej výroby a postupného budovania základnej občianskej vybavenosti. V súčasnosti predstavuje modernú vidiecku obec s bohatým kultúrnym dedičstvom a potenciálom ďalšieho rozvoja.

2.3 Obyvateľstvo a sídelný charakter

Cakov patrí medzi malé vidiecke obce okresu Rimavská Sobota. Počet obyvateľov sa v posledných rokoch pohybuje približne na úrovni 350 až 380 obyvateľov. Významnú časť obyvateľstva tvoria rodiny s deťmi a príslušníci marginalizovaných rómskych komunit.

Demografický vývoj obce vytvára potrebu systematického rozvoja bývania, občianskej vybavenosti, sociálnych služieb a podporných opatrení v oblasti vzdelávania, zamestnanosti a sociálnej inklúzie.

Z pohľadu sídelnej štruktúry ide o kompaktnú vidiecku obec s prevahou individuálnej bytovej výstavby. Do budúcnosti bude potrebné rozširovať možnosti bývania prostredníctvom výstavby nájomných bytov, bytových domov nižšieho štandardu a technickej infraštruktúry pre nové lokality bývania.

2.4 Základné údaje o obci

Ukazovateľ	
Názov obce	Cakov
Okres	Rimavská Sobota
Kraj	Banskobystrický samosprávny kraj
Región	Gemer
Prvá písomná zmienka	1395
Rozloha katastra	429 ha
Nadmorská výška	približne 167 m n. m.
Charakter sídla	vidiecka obec
Hlavné funkcie obce	bývanie, poľnohospodárstvo, občianska vybavenosť, komunitný rozvoj

3. Demografický vývoj a obyvateľstvo

3.1 Demografický vývoj

Demografický vývoj predstavuje jeden z najdôležitejších faktorov ovplyvňujúcich budúci rozvoj obce Cakov. Počet obyvateľov obce sa v posledných rokoch vyvíjal relatívne stabilne, pričom obec si dlhodobo zachováva charakter mladej vidieckej komunity s významným zastúpením rodín s deťmi.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov 2026 - 2030

Na rozdiel

od viacerých vidieckych obcí okresu Rimavská Sobota, ktoré dlhodobo čelia úbytku obyvateľstva, obec Cakov zaznamenávala v minulosti mierny rast počtu obyvateľov. Tento trend vytvára zvýšené nároky na rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, vzdelávacích kapacít a sociálnych služieb.

Tabuľka č. 1 Vývoj počtu obyvateľov

Rok	Počet obyvateľov
2007	272
2008	274
2009	277
2010	284
2011	294
2012	300
2013	307
2014	321
2025*	približne 350 – 380

*aktuálny počet sa priebežne mení podľa evidencie obyvateľov

Z uvedených údajov vyplýva, že obec vytvára predpoklady pre ďalší rozvoj a stabilizáciu obyvateľstva. Pre zachovanie priaznivého vývoja bude nevyhnutné vytvárať vhodné podmienky pre bývanie mladých rodín, podporovať zamestnanosť a zabezpečiť kvalitné verejné služby.

3.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska vekovej štruktúry sa v obci nachádzajú všetky základné vekové skupiny. Významnú časť tvoria deti a mladí ľudia, čo vytvára požiadavky na rozvoj vzdelávacích, športových a voľnočasových aktivít. Súčasne rastie počet starších obyvateľov, čo si vyžaduje rozširovanie sociálnych služieb a komunitnej podpory.

Predpokladaný demografický vývoj naznačuje pokračujúcu potrebu investícií do:

- školských a predškolských zariadení,
- komunitných aktivít pre deti a mládež,
- sociálnych služieb pre seniorov,
- terénnej sociálnej práce,
- preventívnych programov.

3.3 Národnostná a sociálna štruktúra

Obec Cakov je charakteristická národnostne zmiešaným obyvateľstvom. Významnú časť obyvateľov tvoria príslušníci marginalizovaných rómskych komunit, čo vytvára špecifické potreby v oblasti bývania, zamestnanosti, vzdelávania a sociálnej inklúzie.

Rozvojové opatrenia obce budú preto zamerané na:

- zvyšovanie kvality bývania,
- podporu zamestnanosti a pracovných návykov,
- zlepšovanie vzdelanostnej úrovne,
- rozvoj komunitných služieb,
- podporu sociálneho začlenenia obyvateľov.

3.4 Potreba rozvoja bývania

Jednou z najvýznamnejších rozvojových potrieb obce je rozšírenie možností bývania. Vzhľadom na rastúci počet domácností, potreby mladých rodín a sociálne odkázaných obyvateľov je potrebné vytvárať nové kapacity bývania.

Medzi hlavné rozvojové zámery obce patrí:

- výstavba rodinných domov pre sociálne odkázaných obyvateľov,
- výstavba bytových domov nižšieho štandardu,
- rozvoj nájomného bývania,
- budovanie technickej infraštruktúry pre nové lokality bývania,
- zlepšovanie kvality existujúceho bytového fondu.

Realizácia uvedených opatrení prispeje k stabilizácii obyvateľstva, zlepšeniu životných podmienok a predchádzaniu sociálnemu vylúčeniu.

3.5 Hlavné demografické výzvy

Medzi hlavné výzvy rozvoja obce v nasledujúcom období patria:

- vytváranie podmienok pre zotrvanie mladých rodín v obci,
- zvyšovanie dostupnosti bývania,
- podpora zamestnanosti a ekonomickej aktivity obyvateľov,
- znižovanie rizika sociálneho vylúčenia,
- rozvoj služieb pre seniorov a osoby odkázané na pomoc,
- podpora komunitného života a medzigeneračnej spolupráce.

Úspešné riešenie uvedených výziev bude jedným z hlavných predpokladov trvalo udržateľného rozvoja obce Cakov v období rokov 2026 – 2030.

4. Hospodárstvo, zamestnanosť a sociálna situácia

4.1 Hospodárska charakteristika obce

Obec Cakov patrí medzi menšie vidiecke obce okresu Rimavská Sobota. Hospodársky rozvoj obce je ovplyvnený predovšetkým jej vidieckym charakterom, geografickou polohou a obmedzenou ponukou pracovných príležitostí priamo v obci.

Tradičným hospodárskym odvetvím územia je poľnohospodárstvo, ktoré aj naďalej predstavuje významný potenciál rozvoja. Vzhľadom na priaznivé prírodné podmienky a dostatok poľnohospodárskej pôdy existujú predpoklady na rozvoj rastlinnej výroby, drobného podnikania a vytvárania pracovných príležitostí v oblasti poľnohospodárstva a služieb.

Významnou rozvojovou príležitosťou je podpora sociálnej ekonomiky, komunitného podnikania a vytváranie pracovných miest prostredníctvom projektov financovaných z európskych a národných zdrojov.

4.2 Zamestnanosť a trh práce

Okres Rimavská Sobota patrí dlhodobo medzi regióny s vyššou mierou nezamestnanosti v rámci Slovenskej republiky. Táto situácia sa prejavuje aj v obci Cakov, kde časť ekonomicky aktívnych obyvateľov dochádza za prácou do okolitých miest alebo využíva príležitostné zamestnanie.

Medzi najvýznamnejšie problémy trhu práce patria:

- nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci,
- nízka kvalifikačná úroveň časti obyvateľov,
- dlhodobá nezamestnanosť niektorých skupín obyvateľstva,
- obmedzené možnosti pracovného uplatnenia mladých ľudí,
- sociálne bariéry pri vstupe na trh práce.

Rozvoj zamestnanosti bude preto založený najmä na podpore aktivačných programov, sociálnej ekonomiky, verejnoprospešných činností a vytváraní pracovných miest prostredníctvom rozvojových projektov.

4.3 Sociálna situácia obyvateľov

V obci sa nachádzajú skupiny obyvateľov, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením, chudobou alebo dlhodobou nezamestnanosťou. Ide najmä o sociálne odkázané domácnosti, viacdenné rodiny, osamelých seniorov, osoby so zdravotným znevýhodnením a časť marginalizovaných rómskych komunít.

Pre zabezpečenie sociálnej stability je potrebné vytvárať podmienky pre:

- zvyšovanie kvality bývania,
- podporu vzdelávania a zamestnanosti,
- poskytovanie sociálneho poradenstva,
- prevenciu sociálno-patologických javov,
- komunitnú prácu a podporu rodín.

4.4 Terénna sociálna práca a komunitné služby

Obec v predchádzajúcich rokoch realizovala aktivity zamerané na terénnu sociálnu prácu a komunitnú podporu obyvateľov. Tieto služby predstavujú dôležitý nástroj pri riešení problémov súvisiacich s bývaním, zamestnanosťou, vzdelávaním a sociálnou inklúziou.

Do budúcnosti obec predpokladá pokračovanie a rozvoj:

- terénnej sociálnej práce,
- terénnych pracovníkov,
- komunitných aktivít,
- sociálneho poradenstva,
- preventívnych programov pre rodiny a mládež.

Významnou rozvojovou prioritou bude vytvorenie vhodného priestoru pre komunitné aktivity, vzdelávanie a poskytovanie podporných služieb obyvateľom obce.

4.5 Miestne občianske a preventívne služby (MOaPS)

Miestne občianske a preventívne služby predstavujú významný nástroj podpory verejného poriadku, prevencie konfliktov a zvyšovania bezpečnosti obyvateľov.

Obec má záujem pokračovať v realizácii projektov MOaPS aj v nasledujúcom programovom období a postupne rozširovať ich prínosy pre miestnu komunitu.

Hlavnými cieľmi MOaPS sú:

- ochrana verejného poriadku,
- prevencia sociálno-patologických javov,
- ochrana obecného majetku,
- podpora bezpečnosti detí a mládeže,
- dohľad nad školskou dochádzkou,
- spolupráca s obyvateľmi pri riešení miestnych problémov.

Realizácia MOaPS zároveň vytvára pracovné príležitosti pre miestnych obyvateľov a prispieva k zvyšovaniu sociálnej stability komunity.

4.6 Sociálna ekonomika a obecný podnik

Jednou z možností podpory zamestnanosti v obci je rozvoj sociálnej ekonomiky a vytvorenie podmienok pre vznik obecného podniku alebo sociálneho podniku.

Takýto subjekt by mohol zabezpečovať:

- údržbu verejných priestranstiev,
- starostlivosť o verejnú zeleň,
- drobné stavebné práce,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov 2026 - 2030

- údržbu miestnych komunikácií,
- environmentálne aktivity,
- podporu zamestnávania znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

Rozvoj sociálnej ekonomiky predstavuje významnú príležitosť na vytváranie pracovných miest a zvyšovanie ekonomickej sebestačnosti obce.

4.7 Hlavné rozvojové potreby

Na základe vykonanej analýzy boli identifikované nasledovné hlavné potreby:

- vytváranie nových pracovných príležitostí,
- podpora sociálnej ekonomiky,
- pokračovanie MOaPS,
- rozvoj terénnej sociálnej práce,
- budovanie komunitného centra,
- výstavba rodinných domov pre sociálne odkázaných obyvateľov,
- výstavba bytových domov nižšieho štandardu,
- podpora nájomného bývania,
- zvyšovanie kvality života a sociálnej inklúzie obyvateľov.

Tieto potreby budú premietnuté do strategickej a projektovej časti Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov na obdobie rokov 2026 – 2030.

5. Technická infraštruktúra, občianska vybavenosť a životné prostredie

5.1 Technická infraštruktúra

Technická infraštruktúra predstavuje jeden zo základných predpokladov ďalšieho rozvoja obce Cakov. Kvalita miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, inžinierskych sietí a verejných budov významne ovplyvňuje kvalitu života obyvateľov, atraktivitu obce a možnosti jej hospodárskeho rozvoja.

V nasledujúcom období bude potrebné pokračovať v modernizácii a rozširovaní technickej infraštruktúry s cieľom zabezpečiť primeraný štandard života obyvateľov a vytvoriť podmienky pre nové rozvojové aktivity.

Medzi prioritné oblasti patria:

- rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- budovanie a oprava chodníkov,
- modernizácia verejného osvetlenia,
- rozširovanie technickej infraštruktúry pre nové lokality bývania,
- zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov.

5.2 Kanalizácia a odpadové hospodárstvo

Jednou z najvýznamnejších rozvojových potrieb obce je riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd.

V budúcnosti bude potrebné pripraviť projektové riešenie zamerané na:

- výstavbu verejnej kanalizácie,
- zabezpečenie čistenia odpadových vôd,
- zlepšenie environmentálnych podmienok v obci,
- ochranu podzemných a povrchových vôd.

Súčasťou rozvoja odpadového hospodárstva bude aj podpora triedeného zberu odpadu, zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov a zavádzanie opatrení na znížovanie množstva komunálneho odpadu.

5.3 Obecné budovy a občianska vybavenosť

Obec disponuje základnou občianskou vybavenosťou, ktorá zabezpečuje výkon samosprávnych funkcií a organizáciu spoločenského života.

V nasledujúcom období bude potrebné realizovať:

- rekonštrukciu a modernizáciu verejných budov,
- zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov,
- odstraňovanie technických nedostatkov,
- zlepšovanie bezbariérovosti objektov,
- modernizáciu vnútorného vybavenia.

Významným prvkom rozvoja bude aj vytváranie kvalitného prostredia pre komunitné aktivity, vzdelávanie a stretávanie obyvateľov.

5.4 Kultúra, šport a voľnočasové aktivity

Kultúrny a spoločenský život patrí medzi významné prvky života obce. Vytvára priestor pre stretávanie obyvateľov, posilňovanie miestnej identity a rozvoj komunitných vzťahov.

V období rokov 2026 – 2030 bude obec podporovať:

- rekonštrukciu a modernizáciu kultúrneho domu,
- rozvoj komunitných aktivít,
- organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí,
- podporu športových aktivít,
- budovanie a obnovu športovej infraštruktúry.

Súčasťou rozvojových aktivít bude aj budovanie oddychových zón a verejných priestorov pre všetky vekové skupiny obyvateľov.

5.5 Detské ihriská a verejné priestory

Pre zvyšovanie kvality života obyvateľov je potrebné vytvárať bezpečné a atraktívne verejné priestory.

Prioritou obce bude:

- výstavba a modernizácia detských ihrísk,
- budovanie oddychových zón,
- úprava verejnej zelene,
- revitalizácia verejných priestranstiev,
- vytváranie priestorov pre komunitné aktivity.

Tieto opatrenia prispejú k zlepšeniu vzhľadu obce a zvýšeniu atraktivity prostredia pre obyvateľov aj návštevníkov.

5.6 Rozvoj bývania

Jednou z hlavných priorít obce je rozvoj bývania a vytváranie podmienok pre stabilizáciu obyvateľstva.

V nasledujúcom období bude obec podporovať:

- výstavbu rodinných domov pre sociálne odkázaných obyvateľov,
- výstavbu bytových domov nižšieho štandardu,
- rozvoj nájomného bývania,
- budovanie technickej infraštruktúry pre nové lokality bývania,
- zlepšovanie kvality existujúceho bytového fondu.

Realizácia týchto opatrení prispeje k riešeniu bytovej núdze, zlepšeniu sociálnej situácie obyvateľov a vytvoreniu podmienok pre zotrvanie mladých rodín v obci.

5.7 Životné prostredie a adaptácia na zmenu klímy

Ochrana životného prostredia patrí medzi dôležité predpoklady udržateľného rozvoja obce.

Obec sa bude zameriavať najmä na:

- výsadbu zelene a obnovu verejných priestranstiev,
- zadržiavanie dažďových vôd v území,
- zvyšovanie energetickej efektívnosti budov,
- využívanie obnoviteľných zdrojov energie,
- environmentálnu výchovu a osvetu,
- ochranu prírodných zdrojov.

Realizácia týchto opatrení prispeje k zlepšeniu kvality životného prostredia a zvýšeniu odolnosti obce voči negatívnym dôsledkom klimatických zmien.

5.8 Hlavné rozvojové potreby

Na základe analýzy boli identifikované nasledovné prioritné potreby:

- rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov,
- budovanie kanalizácie a riešenie odpadových vôd,
- modernizácia verejných budov,
- rekonštrukcia kultúrneho domu,
- výstavba komunitného centra,
- budovanie detských a športových ihrísk,
- rozvoj nájomného bývania,
- výstavba rodinných domov pre sociálne odkázaných obyvateľov,
- výstavba bytových domov nižšieho štandardu,
- zvyšovanie energetickej efektívnosti a ochrana životného prostredia.

6. SWOT analýza

SWOT analýza predstavuje súhrn hlavných vnútorných a vonkajších faktorov, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce Cakov. Služi ako podklad pre definovanie strategických priorit a rozvojových opatrení na obdobie rokov 2026 – 2030.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Stabilná komunita a aktívna samospráva	Nedostatok pracovných príležitostí
Priaznivá poloha v rámci regiónu Gemer	Chýbajúca kanalizácia
Dostupnosť základnej občianskej vybavenosti	Nedostatok dostupného bývania
Skúsenosti s realizáciou projektov TSP, TP a MOaPS	Obmedzené finančné zdroje obce
Existencia základnej školy a komunitných aktivít	Nedostatočná technická infraštruktúra
Potenciál pre rozvoj sociálnej ekonomiky	Absencia komunitného centra
Dostupné plochy pre rozvoj bývania	Vyššia nezamestnanosť časti obyvateľov
Potenciál rozvoja poľnohospodárstva	Sociálne problémy časti domácností
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
Financovanie projektov z fondov EÚ	Pokračujúci rast cien stavebných prác
Výstavba bytových domov nižšieho štandardu	Prehlbovanie sociálnych rozdielov
Výstavba rodinných domov pre sociálne odkázaných obyvateľov	Dlhodobá nezamestnanosť
Rozvoj nájomného bývania	Odliv mladých ľudí za prácou
Pokračovanie MOaPS	Starnutie obyvateľstva
Rozvoj komunitného centra	Nedostatok finančných zdrojov

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov 2026 - 2030

Sociálna ekonomika a obecný podnik	Rast nákladov na prevádzku obce
Modernizácia verejných budov	Negatívne dôsledky klimatických zmien
Budovanie kanalizácie a technickej infraštruktúry	Znižovanie dostupnosti verejných služieb
Podpora zamestnanosti a vzdelávania	Prehľbovanie bytovej núdze

Záver z SWOT analýzy

SWOT analýza potvrdila, že obec Cakov disponuje významným potenciálom pre ďalší rozvoj, najmä v oblasti bývania, sociálnej inklúzie, komunitného rozvoja a zlepšovania technickej infraštruktúry.

Za najvýznamnejšie rozvojové priority možno považovať:

- rozvoj bývania vrátane výstavby rodinných domov pre sociálne odkázaných obyvateľov,
- výstavbu bytových domov nižšieho štandardu,
- rozvoj nájomného bývania,
- pokračovanie Miestnych občianskych a preventívnych služieb (MOaPS),
- rozvoj komunitných a sociálnych služieb,
- vytváranie pracovných príležitostí prostredníctvom sociálnej ekonomiky,
- modernizáciu technickej infraštruktúry a verejných budov,
- ochranu životného prostredia a zvyšovanie kvality života obyvateľov.

Na základe výsledkov SWOT analýzy boli definované strategická vízia, strategické priority a opatrenia Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov na obdobie rokov 2026 – 2030.

7. Strategická vízia a strategické priority rozvoja obce

7.1 Vízia rozvoja obce do roku 2030

Obec Cakov bude modernou, bezpečnou a sociálne súdržnou vidieckou obcou poskytujúcou kvalitné podmienky pre život všetkých obyvateľov. Rozvoj obce bude založený na dostupnom bývaní, kvalitnej technickej infraštruktúre, podpore vzdelávania, zamestnanosti, sociálnej inklúzie a ochrane životného prostredia.

Obec bude vytvárať podmienky pre zotrvanie mladých rodín, podporovať rozvoj bývania, zvyšovať bezpečnosť a kvalitu verejných služieb a systematicky zlepšovať životné podmienky sociálne odkázaných obyvateľov.

Vízia bude napĺňaná prostredníctvom realizácie strategických priorít, projektov a rozvojových aktivít v spolupráci s obyvateľmi, partnermi a externými zdrojmi financovania.

7.2 Strategická priorita 1

Bývanie a kvalita života obyvateľov

Špecifický cieľ 1.1

Zvýšiť dostupnosť kvalitného bývania pre obyvateľov obce.

Opatrenia

- výstavba rodinných domov pre sociálne odkázaných obyvateľov,
- výstavba bytových domov nižšieho štandardu,
- rozvoj nájomného bývania,
- príprava stavebných pozemkov,
- budovanie technickej infraštruktúry pre nové lokality bývania,
- zlepšovanie kvality existujúceho bytového fondu.

Špecifický cieľ 1.2

Zvyšovať kvalitu života a sociálnu stabilitu obyvateľov.

Opatrenia

- podpora rodín s deťmi,
- rozvoj sociálnych služieb,
- podpora seniorov,
- komunitné programy,
- prevencia sociálneho vylúčenia.

7.3 Strategická priorita 2

Sociálna inklúzia, bezpečnosť a komunitný rozvoj

Špecifický cieľ 2.1

Posilniť sociálnu inklúziu a komunitný život.

Opatrenia

- rozvoj komunitného centra,
- podpora komunitných aktivít,
- rozvoj terénnej sociálnej práce,
- podpora práce s rodinami,
- podpora vzdelávacích a voľnočasových aktivít.

Špecifický cieľ 2.2

Zvyšovať bezpečnosť obyvateľov a kvalitu verejného poriadku.

Opatrenia

- pokračovanie Miestnych občianskych a preventívnych služieb (MOaPS),
- preventívne aktivity pre deti a mládež,
- ochrana verejného majetku,
- podpora bezpečnosti v obci,
- rozvoj kamerových a bezpečnostných systémov.

7.4 Strategická priorita 3

Technická infraštruktúra a životné prostredie

Špecifický cieľ 3.1

Zlepšiť technickú infraštruktúru obce.

Opatrenia

- rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- budovanie chodníkov,
- modernizácia verejného osvetlenia,
- budovanie kanalizácie a riešenie odpadových vôd,
- rozvoj technickej infraštruktúry pre nové lokality bývania.

Špecifický cieľ 3.2

Zvyšovať kvalitu životného prostredia.

Opatrenia

- výsadba zelene,
- revitalizácia verejných priestranstiev,
- podpora triedeného zberu odpadu,
- zadržiavanie dažďovej vody,
- využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

7.5 Strategická priorita 4

Zamestnanosť, vzdelávanie a miestny rozvoj

Špecifický cieľ 4.1

Podporovať vytváranie pracovných príležitostí.

Opatrenia

- rozvoj sociálnej ekonomiky,
- vytvorenie obecného alebo sociálneho podniku,
- podpora miestnych služieb a podnikania,
- podpora zamestnávania znevýhodnených skupín.
-

Špecifický cieľ 4.2

Podporovať vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov.

Opatrenia

- podpora školskej infraštruktúry,
- podpora celoživotného vzdelávania,
- vzdelávacie programy pre deti, mládež a dospelých,
- rozvoj digitálnych zručností.

7.6 Strategický rámec PHSR

Realizácia strategických priorít prispeje k zvýšeniu kvality života obyvateľov, rozvoju bývania, zlepšeniu sociálnej situácie, vytváraniu pracovných príležitostí a modernizácii technickej infraštruktúry obce.

Strategické priority budú napĺňané prostredníctvom konkrétnych projektov uvedených v Akčnom pláne a Projektovom zásobníku obce na obdobie rokov 2026 – 2030.

8. Akčný plán a projektový zásobník obce Cakov na roky 2026 – 2030

8.1 Akčný plán rozvoja

Priorita	Opatrenie	Termín realizácie	Zodpovednosť
Bývanie	Príprava projektovej dokumentácie pre výstavbu rodinných domov pre sociálne odkázaných obyvateľov	2026 – 2027	Obec Cakov
Bývanie	Výstavba rodinných domov pre sociálne odkázaných obyvateľov	2027 – 2030	Obec Cakov
Bývanie	Výstavba bytového domu nižšieho štandardu	2027 – 2030	Obec Cakov
Sociálna inklúzia	Pokračovanie MOaPS	priebežne	Obec Cakov
Sociálna inklúzia	Pokračovanie TSP a TP	priebežne	Obec Cakov
Sociálna inklúzia	Zriadenie komunitného centra	2027 – 2029	Obec Cakov
Infraštruktúra	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2026 – 2030	Obec Cakov
Infraštruktúra	Výstavba a rekonštrukcia chodníkov	2026 – 2030	Obec Cakov
Infraštruktúra	Modernizácia verejného osvetlenia	2026 – 2028	Obec Cakov
Infraštruktúra	Príprava kanalizácie a odvádzania odpadových vôd	2026 – 2030	Obec Cakov

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov 2026 - 2030

Občianska vybavenosť	Rekonštrukcia kultúrneho domu	2026 – 2028	Obec Cakov
Občianska vybavenosť	Výstavba detského ihriska	2026 – 2027	Obec Cakov
Občianska vybavenosť	Obnova športového areálu	2027 – 2030	Obec Cakov
Zamestnanosť	Príprava sociálneho alebo obecného podniku	2027 – 2028	Obec Cakov

8.2 Projektový zásobník

Priorita 1 – Bývanie a kvalita života

Názov projektu	Predpokladané náklady
Výstavba rodinných domov pre sociálne odkázaných obyvateľov	600 000 €
Výstavba bytového domu nižšieho štandardu	1 500 000 €
Rozvoj nájomného bývania	1 000 000 €
Technická infraštruktúra pre nové lokality bývania	250 000 €

Priorita 2 – Sociálna inklúzia a bezpečnosť

Názov projektu	Predpokladané náklady
Miestne občianske a preventívne služby (MOaPS)	400 000 €
Terénna sociálna práca a terénni pracovníci	250 000 €
Výstavba a vybavenie komunitného centra	500 000 €
Programy sociálnej inklúzie a komunitného rozvoja	100 000 €

Priorita 3 – Technická infraštruktúra

Názov projektu	Predpokladané náklady
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	300 000 €
Výstavba a rekonštrukcia chodníkov	150 000 €
Modernizácia verejného osvetlenia	100 000 €
Kanalizácia a odvádzanie odpadových vôd	2 500 000 €
Revitalizácia verejných priestranstiev	150 000 €

Priorita 4 – Vzdelávanie, šport a zamestnanosť

Názov projektu	Predpokladané náklady
Rekonštrukcia kultúrneho domu	250 000 €
Výstavba detského ihriska	50 000 €

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov 2026 - 2030

Obnova športového areálu	120 000 €
Sociálny alebo obecný podnik	200 000 €
Energetické úspory verejných budov	250 000 €

8.3 Potenciálne zdroje financovania

Realizácia projektov bude zabezpečovaná kombináciou vlastných zdrojov obce a externých zdrojov financovania.

Predpokladané zdroje financovania:

- Program Slovensko,
- Plán obnovy a odolnosti SR,
- Environmentálny fond,
- Fond na podporu športu,
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity,
- Banskobystrický samosprávny kraj,
- Štátny fond rozvoja bývania,
- Programy cezhraničnej spolupráce,
- vlastné zdroje obce,
- iné národné a európske grantové programy.

Projektový zásobník predstavuje otvorený dokument, ktorý bude priebežne aktualizovaný podľa potrieb obce a aktuálnych možností financovania.

9. Implementácia, monitoring a hodnotenie PHSR

9.1 Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Za realizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov na roky 2026 – 2030 zodpovedá obec Cakov prostredníctvom starostu obce, obecného zastupiteľstva, obecného úradu a ďalších partnerov zapojených do rozvojových aktivít.

Úspešná implementácia dokumentu bude závisieť najmä od:

- aktívneho zapájania obyvateľov obce do rozvojových procesov,
- efektívneho využívania externých zdrojov financovania,
- kvalitnej projektovej prípravy,
- spolupráce s regionálnymi a národnými inštitúciami,
- priebežného vyhodnocovania dosahovaných výsledkov.

PHSR predstavuje otvorený strategický dokument, ktorý umožňuje reagovať na meniace sa potreby obce a nové možnosti financovania rozvojových projektov.

9.2 Monitoring plnenia PHSR

Monitoring predstavuje priebežné sledovanie plnenia jednotlivých cieľov, opatrení a projektov uvedených v dokumente.

Monitorovanie bude zamerané najmä na:

- plnenie strategických priorít,
- realizáciu projektových zámerov,
- čerpanie finančných zdrojov,
- dosahovanie stanovených ukazovateľov,
- identifikáciu nových rozvojových potrieb.

Vyhodnocovanie plnenia PHSR bude realizované minimálne jedenkrát ročne.

9.3 Ukazovatele monitorovania

Oblasť	Ukazovateľ
Bývanie	počet nových bytových jednotiek
Bývanie	počet podporených domácností
Sociálna inklúzia	počet realizovaných sociálnych projektov
MOaPS	počet vytvorených pracovných miest
Zamestnanosť	počet podporených pracovných miest
Infraštruktúra	počet realizovaných investičných projektov
Životné prostredie	počet environmentálnych opatrení
Komunitný rozvoj	počet komunitných aktivít a podujatí

9.4 Aktualizácia PHSR

V prípade významných zmien v sociálnej, ekonomickej alebo legislatívnej oblasti môže obec pristúpiť k aktualizácii dokumentu.

Aktualizácia môže byť vykonaná najmä v prípade:

- vzniku nových rozvojových potrieb,
- zmien vo financovaní rozvojových aktivít,
- vzniku nových strategických dokumentov,
- potreby doplnenia projektového zásobníka.

Cieľom aktualizácie bude zabezpečiť aktuálnosť a praktickú využiteľnosť dokumentu počas celého obdobia jeho platnosti.

Záver

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Cakov na roky 2026 – 2030 vytvára základný rámec pre ďalší rozvoj obce v oblasti bývania, sociálnej inklúzie, technickej infraštruktúry, občianskej vybavenosti, zamestnanosti a ochrany životného prostredia.

Dokument reaguje na aktuálne potreby obyvateľov a identifikuje hlavné rozvojové priority obce. Osobitný dôraz je kladený na rozvoj bývania, vrátane výstavby rodinných domov pre sociálne odkázaných obyvateľov, výstavby bytových domov nižšieho štandardu, podpory nájomného bývania, pokračovania Miestnych občianskych a preventívnych služieb (MOaPS), rozvoja komunitných služieb a zlepšovania technickej infraštruktúry.

Realizáciou navrhnutých opatrení a projektov obec vytvorí lepšie podmienky pre život svojich obyvateľov, podporí sociálnu súdržnosť, zvýši atraktivitu územia a prispeje k dlhodobu udržateľnému rozvoju obce Cakov.

Zoznam použitých zdrojov

- Štatistický úrad SR
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov 2015 – 2020
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Cakov 2025 – 2029
- Údaje obce Cakov
- Program Slovensko 2021 – 2027
- Strategické dokumenty Banskobystrického samosprávneho kraja

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov 2026 - 2030

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cakov 2026 – 2030 bol schválený
obecným zastupiteľstvom dňa:

Pečiatka, podpis starostu obce